

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

KOMISIONERI SHTETËROR I ZGJEDHJEVE

Data: 27 Maj 2022

Nr: 18

VENDIM

PËR

SHQYRTIM TË KËRKESËS ANKIMORE NR. 09, DATË 19.05.2022 TË ZJ. EMIRJANA SAKO KUNDËR VENDIMIT NR. 152, DATË 28.04.2022, TË KOMISIONERIT SHTETËROR TË ZGJEDHJEVE.

Komisioni i Ankimimeve dhe Sanksioneve në mbledhjen e datës 27.05.2022, me pjesëmarrjen e:

Elvin LAKO - Relator
Elvis ÇEFA - Anëtar
Ilirjan RUSMALI - Anëtar
Koli BELE - Anëtar
Ledio BRAHO - Anëtar

Në prani të administratës së Komisionit Qendror të Zgjedhjeve, përfaqësuar nga Sekretari i Përgjithshëm,

Shqyrtoi çështjen me:

ANKUES: Zj. Emirjana Sako, kandidate për kryetare e Bashkisë Durrës për zgjedhjet e pjesshme të datës 06 Mars 2022, përfaqësuar me prokurë të posaçme nga z. Arben Isaku

PALE E INTERESUAR: Organizata “Qendresa Qytetare” përfaqësuar me autorizim nga Z. Rigels Xhemollari dhe Teisa Kurti

OBJEKT: Kundërshtim i vendimit nr. 152, datë 28.04.2022, të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve

BAZË LIGJORE: Bazuar në nenet 21, pika 1, shkronja “b”, 124, 133, të ligjit nr. 10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar; si dhe shkronja “b”, pika 1, të nenit 30 të vendimit nr. 3, datë 06.11.2020 të Komisionit Rregullator, “Për miratimin e rregullores “Për mënyrën e funksionimit dhe zhvillimit të seancave të Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve”, në emër të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve

Rrethanat e çështjes:

1. Pranë Komisionit Qendror të Zgjedhjeve, në datën 1 Mars 2022, në portalin e denoncimeve në faqen zyrtare të KQZ-së është raportuar denoncimi me numër ID unik 3646, për kryerjen e një takimi elektoral me banorët e Njesisë Administrative Manëz, bashkia Durrës në ambientet e Shkollës 9-vjeçare “Armath” nga ana e Organizatës “Qendresa Qytetare”, ku pretendohet se Kandidatja e Partisë Socialiste të Shqipërisë për kryetare në bashkinë Durrës, zj. Emirjana Sako, me pjesëmarrjen edhe të deputetëve të zonës, ka pritur në një takim elektoral banorët e Njesisë Administrative Manëz. Gjatë këtij takimi sikurse vërehet nga statusi në profilin personal në “Facebook” të kandidates, zj. Emirjana Sako, por edhe nga mediat, në këtë takim është bërë promovimi i investimeve vendore në atë zonë duke përfshirë procesin e rindërtimit por edhe vetë rikonstruktimin e shkollës “Armath”, ku po zhvillohej takimi në fjalë.
2. Ky aktivitet vjen në një kohë që përkon me fushatën zgjedhore, në referim të vendimit nr. 2, pika 2, datë 22.01.2022 të Komisionit Rregullator, për zgjedhjet e pjesshme vendore të datës 6 Mars 2022, duke shkelur qartazi nenin 91, pasi nuk mund të përdoren ose vihen në mbështetje të kandidatëve, të partive politike ose të koalicioneve në zgjedhje burime (astet) të oganeve apo enteve publike në nivel qendror ose vendor edhe në referim të nenit 3, të vendimit nr. 9, datë 24.12.2020 të Komisionit Rregullator. Oborri, si ambient i jashtëm gjithashtu është pjesë integrale e institucionit arsimor në fjalë dhe si i tillë është një aset publik. Po ashtu në ndërfaqen e raportimeve në Komisionin Qendror të Zgjedhjeve, rezulton një takim i raportuar nga bashkia Durrës, i cili i referohet një takimi në datë 24.02.2022, banorët e fshatit Armath, i cili nuk përmbush kriteret e parashikuara nga neni 92 i Kodit Zgjedhor për sa i përket elementëve si lloji dhe tematika e takimit. Bashkëlidhur këtij denoncimi janë dërguar pamjet fotografike nga takimi dhe të ambienteve të shkollës 9-vjeçare “Armath”.

3. Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve, me vendimin nr. 152, datë 28.04.2022 “Për shqyrtimin e denoncimit të organizatës “Qendresa Qytetare”, ndaj drejtorit të shkollës 9-vjeçare “Armath” dhe kandidatit për kryetar bashkie në Bashkinë Durrës zj. Emirjana Sako, propozuar nga subjekti zgjedhor “Partia Socialiste e Shqipërisë”, për shkelje administrative në kuadër të fushatës zgjedhore për zgjedhjet e pjesshme për kryetar bashkie të datës 6 Mars 2022, ka vendosur:
- Sanksionin administrativ me gjobë ndaj Drejtorit të Shkollës 9- Vjeçare “Armath” z. Vlash Doda në shumën 5 000 (pesë mijë) lekë.
 - Sanksionin administrativ me gjobë ndaj kandidatit për kryetar bashkie në bashkinë Durrës, të propozuar nga subjekti zgjedhor “Partia Socialiste e Shqipërisë”, zj. Emirjana Sako në shumën 100 000 (njëqind mijë) lekë.
4. Kundër vendimit nr. 152, datë 28.04.2022 të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve, në datë 19.05.2022, ka paraqitur pranë Komisionit Qendror të Zgjedhjeve kërkesë ankimore regjistruar me nr. 09, kandidatja për kryetare e bashkisë Durrës për zgjedhjet e pjesshme të mbajtura më datë 06 Mars 2022.
5. Komisioni i Ankimimeve dhe Sanksioneve, pasi caktoi me short relatorin z. Elvin Lako, vendosi të pranojë për shqyrtim ankimin dhe caktoi datën 27.05.2022. Në seancën e shqyrtimit, në praninë e përfaqësuesve të administratës së KQZ-së, u paraqitën përfaqësuesi me prokurë të posaçme nga z. Arben Isaku në emër të zj. Emirjana Sako dhe përfaqësues të Organizatës “Qendresa Qytetare”, të cilët parashtruan pretendimet dhe sqarimet e nevojshme për shqyrtimin e kërkesës ankimore.

Në përfundim të shqyrtimit administrativ dhe të vlerësimit të provave dhe pretendimeve të palëve,

KAS-i konstatoi:

1. Komisioni i Ankimimeve dhe Sanksioneve vlerëson se, në kuptim të pikës 1 të nenit 92 të Kodit Zgjedhor i cili parashikon se, *“Formojnë veprimtari publike të gjitha veprimtaritë që janë të hapura për pjesëmarrjen e publikut apo të medias, si dhe ato që kanë në agjendë informimin, në periudhën katër muaj para datës së zgjedhjeve deri ditën e zgjedhjeve, e publikut rreth tyre”*, veprimtaria e kryer në ambientet e shkollës 9-vjeçare “Armath”, është një veprimtari me karakter publik pasi ka pasur pjesëmarrjen e publikut dhe të mediave. Referuar nenit 92, të Kodit Zgjedhor ku parashikohet se, *“Institucionet publike, qendrore dhe vendore, si dhe agjencitë*

dhe/ose ndërmarrjet shtetërore, janë të detyruara të raportojnë në KQZ të gjitha veprimtaritë me karakter publik që planifikojnë të zhvillojnë në periudhën katër muaj para datës së zgjedhjeve deri ditën e zgjedhjeve”.

2. Nga materialet e dosjes hetimore të administruara dhe nga të dhënat e marra nga ndërfaqja e raportimit, rezultoi se aktiviteti është kryer në datën 24.02.2022, ora 17:00, me pjesëmarrjen e banorëve të zonës dhe me folës kryesor, Kryetarin e Bashkisë Durrës zj. Emirjana Sako. Raportimi i kryer në datën 21.02.2022 në ndërfaqen “Aktivitetet e raportuara”, në faqen e Komisionit Qendror të Zgjedhjeve, ka pasur si vend të zhvillimit të aktivitetit “Fshatin Armath” pa përcaktuar vendndodhjen e saktë të takimit. Rezultoi e provuar se veprimtaria me karakter elektoral është kryer në ambientet rrethuese të një institucioni publik, ashtu si është dhe shkolla 9-vjeçare “Armath”.
3. Kodi Zgjedhor dhe vendimi nr. 9, datë 24.12.2020, i Komisionit Rregullator parashikojnë detyrimin për raportim vetëm të institucioneve publike për veprimtaritë me karakter publik. Në këtë aspekt, është e rëndësishme të sqarohet se, Bashkia Durrës nuk ka pasur detyrimin për raportim të këtij aktiviteti, pasi në këtë rast kemi të bëjmë me një takim elektoral dhe jo aktivitet të institucionit të Bashkisë Durrës, vërtetuar kjo nga materialet propagandistike të vendosura në aktivitet për promovimin e fushatës së kandidatit për kryetar bashkie.
4. Kryetari në detyrë i bashkisë duhet të ndajë veprimtarinë institucionale në cilësinë e kryetarit si bartës i funksioneve publike, me atë si kandidat për kryetar. Në këtë kuptim, në rast se kryetari i bashkisë në detyrë, por njëkohësisht dhe kandidat për kryetar bashkie, kryen një takim elektoral, nuk duhet ta raportojë atë si aktivitet publik të institucionit. Ndërfaqja “aktivitetet e raportuara” është krijuar si një formë për raportim vetëm për institucionet publike dhe veprimtarinë e tyre, në mënyrë që të kryhet një vlerësimi paraprak nga ana e Komisionit Qendror të Zgjedhjeve për mos keqpërdorim të fondeve publike në periudhë zgjedhore.
5. Kandidatja për kryetare bashkie e Bashkisë Durrës ka pasur status të dyfishtë në periudhën e raportimit, kryetare në detyrë dhe candidate. Por, Komisioneri ka vepruar drejt kur ka çmuar se për veprimet e saj ajo duhet konsideruar me cilësinë e saj si candidate dhe jo si kryetare në detyrë. Veprimtaria ka qenë veprimtari elektorale e kandidatit dhe jo veprimtari e bashkisë. Për këtë arsye, mbi institucionin e Bashkisë Durrës nuk mund të bjerë detyrimi për raportim, për sa kohë që titullari vepron në cilësinë e kandidatit.

6. Provat dhe analiza e mësipërme e veprimtarisë së denoncuar demonstrojnë qartë se veprimtaria ka qenë veprimtari elektorale e kandidatës për kryetare bashkie, e zhvilluar në mjediset e një institucioni publik, me pjesëmarrjen e stafit të institucionit, në orarin e zakonshëm të punës në këtë institucion. Kjo veprimtari ka cënuar ndalimin e shprehur të pikës 1, të nenit 91 për mospërdorimin e aseteve publike në fushatë dhe të administratës publike në veprimtaritë e fushatës. Shkronjat “c” dhe “ç”, të pikës 1.3, të vendimit të Rregullatorit nr. 9, datë 24.12.2020 “Për rregullat e raportimit të veprimtarive me karakter publik të çdo institucioni publik, e me kapital shtetëror, agjencive, enteve shtetërore, kategoritë e veprimtarive të ndaluara, si dhe monitorimin e veprimtarisë, sjelljes dhe përdorimit të burimeve njerëzore, financiare dhe logjistike të administratës shtetërore para zgjedhjeve” e klasifikojnë këtë veprimtari si veprimtari të ndaluar në kuptim të dyfishtë.
7. Për veprimtaritë e ndaluara Kodi Zgjedhor ngarkon me përgjegjësi subjektet zgjedhore. Pika 1, e nenit 172 përcakton se “subjektet zgjedhore kryejnë kundërvajtje administrative në rastet kur në favor të tyre kryhen shkelje të ndalimeve të përcaktuara në dispozitat e këtij ligji dhe subjektet zgjedhore, pas marrjes dijani, nuk marrin masa të menjëhershme për ndërprerjen e shkeljes”. Kushti që duhet të vërtetohet nga hetimi është që veprimtaria të jetë kryer në favor të subjektit zgjedhor, d.m.th. subjekti zgjedhor të ketë siguruar përfitim elektorale nga shkelja dhe që ky i fundit të mos ketë marrë masa për ndërprerjen e shkeljes, pas marrjes dijani.
8. Kodi Zgjedhor, në pikën 20, të nenit 2 përcakton se “subjekte zgjedhore” janë partitë politike, koalicionet dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit, si dhe kandidatët për kryetarë të organeve të qeverisjes vendore, të regjistruar në përputhje me këtë Kod. Zgjedhjet e pjesshme vendore të datës 6 mars 2022 ishin zgjedhje për kryetar bashkie, por jo për këshillat bashkiake. Për shkak se kandidati për kryetar bashkie trajtohet nga Kodi si subjekt zgjedhor i mëvetësishëm, atëherë në këto zgjedhje duhet trajtuar subjekt zgjedhor përfitues kandidati dhe jo partia politike që e mbështet atë. Arsyetimi do ishte i ndryshëm në rastin e zgjedhjeve të rregullta periodike kur zgjidhen si kryetarët e bashkive, ashtu dhe këshillat bashkiake. Në këtë rast, veprimtaria e ndaluar sjell përfitim si për subjektin kandidat (vota për kryetarin e bashkisë) ashtu dhe për subjektin parti ose koalicion (vota për listën e këshillit). Në këto kushte, KAS-i çmon se subjekti zgjedhor Partia Socialiste e Shqipërisë nuk mund të përfshihet në këtë procedim administrativ, pavarësisht se ajo ka qenë subjekt i denoncimit.

9. Në shpjegimet e tij, përfaqësuesi i Organizatës “Qendresa Qytetare”, konfirmoi edhe njëherë denoncimin e raportuar në ndërfaqen e Komisionit Qendror të Zgjedhjeve, duke deklaruar se është pranuar dhe pohuar se aktiviteti është zhvilluar në ambientet e institucionit në fjalë. Raportimi ishte i paplotë për shkak se është deklaruar vetëm fshati Armath dhe nuk janë dhënë arsyet e vërteta për zhvillimin e takimit në ambjentet e shkollës. Sa i përket referimit të kushteve atmosferike, pamjet e fotove të vëna në dispozicion duket se janë njaft të favorshme për zhvillimin e aktivitetit.
10. Në shpjegimet e tij përfaqësuesi ligjor i zj.Emirjana Sako, z. Isaku, deklaroi se për shkak të kushteve atmosferike emergjente u është komunikuar që mbledhja do të zhvillohet në ambientet e shkollës “Armath”. Në të janë trajtuar çështjet e rindërtimit, emergjencat dhe pretendimi i tyre është që ky aktivitet nuk është në kushtet e ndalimeve të parashikuara nga neni 91, të Kodit Zgjedhor dhe vendimit nr. 9/2020 pasi problematikat që trajtohen nuk futen në fushën e veprimtimit të këtij neni. Është bërë afër shkollës, jo brenda saj.
11. Neni 91, pika 1, e Kodit Zgjedhor parashikon se *“Me përjashtim të rasteve të parashikuara me ligj, nuk mund të përdoren ose të vihen në mbështetje të kandidatëve, të partive politike ose të koalicioneve në zgjedhje burime të organeve apo enteve publike në nivel qendror ose vendor, apo çdo lloj enti tjetër ku shteti zotëron kapitale apo kuota ose/dhe emëron shumicën e organit mbikëqyrës apo organit administrues të entit, pavarësisht nga burimi i kapitalit ose pronësia.”* Komisioni Rregullator, në vendimin nr. 9/2020 në nenin 3, pika 1.3, nëndarja c, qartësisht ka përcaktuar se *“veprimtari të ndaluara”, janë edhe ato veprimtari që përfshijnë: “vënien në dispozicion të aseteve të luajtshme dhe të paluajtshme të parashikuara në nenin 142, të ligjit 7850, datë 29.7.1994, “Për Kodin Civil të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, për qëllime zgjedhore, që janë në pronësi apo administrim të organeve apo enteve publike në nivel qendror ose të njërive të vetëqeverisjes vendore, apo çdolloj enti tjetër ku shteti zotëron kapital/kuota/aksione ose/dhe emëron shumicën e organit mbikëqyrës apo organit administrues të entit”.*
12. Nga hetimi administrativ i kryer dhe nga provat materiale të administruara në dosjen hetimore administrative, rezultoi e provuar se zj. Emirjana Sako, kandidat për kryetar në bashkinë Durrës, e propozuar nga subjekti zgjedhor “Partia Socialiste e Shqipërisë”, me zhvillimin e fushatës elektorale në ambientet e shkollës 9-vjeçare “Armath”, ka përdorur burime publike në mbështetje të fushatës së saj zgjedhore.

13. Duke ju referuar pikës 1, të nenit 172, të Kodit Zgjedhor, ku parashikohet se, “*Subjektet zgjedhore kryejnë kundërvajtje administrative në rastet kur në favor të tyre kryhen shkelje të ndalimeve të përcaktuara në dispozitat e këtij ligji dhe subjektet zgjedhore, pas marrjes dijani, nuk marrin masa të menjëhershme për ndërprerjen e shkeljes. Kundërvajtja administrative sipas kësaj pike dënohet me gjobë nga 100 000 deri në 500 000 lekë*”, Komisioni i Ankimimeve dhe Sanksioneve vlerëson se zj. Emirjana Sako, si subjekt zgjedhor në cilësinë e kryetarit të bashkisë dhe njëkohësisht kandidat për kryetar bashkie, në bashkinë Durrës, ka kryer takim elektorale në ambientet rrethuese të shkollës “Armath”, Durrës, në shkelje të nenit 91, pika 1, të Kodit Zgjedhor dhe pikës 2, të nenit 3, të vendimit nr. 9, datë 24.12.2020, të Komisionit Rregullator në Komisionin Qendror të Zgjedhjeve. Kandidatja për kryetare e bashkisë Durrës për zgjedhjet e pjesshme të mbajtura më datë 06 Mars 2022, zj. Emirjana Sako ka organizuar veprimtarinë në ambientet rrethuese të shkollës “Armath”, Durrës në kuadër të fushatës së vet elektorale. Ajo ka qenë në qendër të kësaj veprimtarie, personazh kryesor i saj. Kandidatja ka pasur dijani dhe nuk ka marrë masa për ndërprerjen e shkeljes, prandaj duhet të trajtohet si subjekt i veprimit të pikës 1, të nenit 172 të Kodit Zgjedhor.

14. Në caktimin e masës së sanksionit, KAS-i duhet të çmojë dhe t’i japë peshën që i takon faktit se mekanizmi mbrojtës ndaj keqpërdorimit të burimeve shtetërore është ende në fazën fillestare të zbatimit dhe se, në shumicën e rasteve, cënimi vjen jo nga keqdashja, por nga keqkuptimi ose mosnjohja e detyrimit.

PËR KËTO ARSYE:

Për të gjitha arsyet e shtjelluara më sipër dhe mbështetur në nenet 21, pika 1, shkronja ‘b’, të ligjit nr. 10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, KAS-i

V E N D O S I:

1. Rrëzimin e Kërkesës Ankimore nr. 09, datë 19.05.2022 të zj. Emirjana Sako kundër vendimit nr. 152, datë 28.04.2022, të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve.
2. Lënien në fuqi të vendimit nr. 152, datë 28.04.2022, të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve “Për shqyrtimin e denoncimit të Organizatës “Qendresa Qytetare”, ndaj Drejtorit të Shkollës 9-Vjeçare “Armath” dhe kandidatit për kryetar bashkie në bashkinë

Durrës zj. Emirjana Sako, propozuar nga subjekti zgjedhor “Partia Socialiste e Shqipërisë”, për shkelje administrative në kuadër të fushatës zgjedhore për zgjedhjet e pjesshme për kryetar bashkie të datës 6 Mars 2022”.

3. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë dhe publikohet në faqen zyrtare të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve.
4. Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë, Tiranë brenda 45 ditëve nga shpallja e tij.

Elvin	LAKO	-	Relator
Elvis	ÇEFA	-	Anëtar
Ilirjan	RUSMALI	-	Anëtar
Koli	BELE	-	Anëtar
Ledio	BRAHO	-	Anëtar